

FOTÓ: NAGY LÁSZLÓ

Centenárium közgyűlés a városházán

Egykori és mai „dugonicsok”

Az 1892. esztendő novemberének 20. napjára, a Dugonics Társaság megalakulására centenáriumi ünnepi közgyűléssel emlékeztek a Társaság mai tagjai. Csillik Bertalan egyetemi tanár, a Dugonics Társaság elnöke megnyitja után felolvasta Göncz Árpád köztársasági elnök köszöntő levelét. Köszöntőt mondott Lippai Pál polgármester és Farkas László államtitkár, a Dugonics Társaság száz évéről tartott előadásában Csongor Győző kutató-muzeológus felidézte az egykori „dugonicsoknak” a tudományokhoz, a kultúrához és az egyetemhez fűződő szerepét. Móra Ferenc, Tömörkény István, Juhász Gyula, és a hajdani meghívottak, Herman Ottó, Ady Endre, Mikszáth

lemiség és Szeged városának szeretete jegyében úgy jellemezte, mint olyan tanítót, aki olvasókat nevelt nála nagyobb frók számára. Tanító volt, és a nemzeti tanítója lett – mondta. Juhász Antal néprajzkutató Dugonics szólás- és közmondásgyűjteményéről, a Magyar példabeszédek és jeles mondásokról szöveg, amelyből, mint kiemelte, néprajtudósok generációi meríthettek.

A Dugonics Társaság száz évéről tartott előadásában Csongor Győző kutató-muzeológus felidézte az egykori „dugonicsoknak” a tudományokhoz, a kultúrához és az egyetemhez fűződő szerepét. Móra Ferenc, Tömörkény István, Juhász Gyula, és a hajdani meghívottak, Herman Ottó, Ady Endre, Mikszáth

Kálmán neve fémjelezték azt az időszakot, amely a Dugonics Társaság fénykora volt, és amelynek története, mint Csongor Győző hangsúlyozta, a mai napig megíratlan.

A Dugonics Társaság megalakulásának és Szeged századfordulós történetének összefoglalásáról beszélt Bányai Jenő, aki a hajdani szellemiséget kívánta a jelenbe átmenteni.

Az ünnepi közgyűlés végén kihirdették a Dugonics Társaság által a szegedi középiskolások részére kiírt irodalmi pályázat eredményeit. A centenáriumba a Társaság érmet veretett és évkönyvet adott ki.

P. J.

A munkavállalók politikai érdekképviseletéért

Interjú Gál Zoltánnal, az MSZP frakcióvezetőjével

– Csongrád megye szocialistái ma Hódmezővásárhelyen tanácskoznak. Ön a Magyar Szocialista Párt országos elnöksége képviseletében részt vesz a pártértekezleten. Kérem, értékelje a szocialisták megyebeli és szegedi munkáját!

– Az MSZP helyi szervezetében folyó munkát leginkább az ott élő emberek vélekedése és nem valamiféle „központ” határozhatja meg. Az itteni politikai munka – hangsúlyait, irányultságát tekintve – összhangban áll a párt általános célkitűzéseivel. Itt különösen figyelnek, hogy az úgynevezett civil szervezeteken keresztül eljussanak az emberekhez. Az is pozitívum, hogy az MSZP önkormányzati képviselői markánsan megkülönböztethetők más pártok képviselőitől, mert nem vesznek részt a pártcsatározásokban, egyfajta ügycentrikus magatartás jellemzi tevékenységüket. Így számarányuknál jelentősebb a szerepük abban, hogy az önkormányzatok egyáltalán működnek.

– Említette, hogy pártjának célkitűzése: eljutni a kisemberhez. Mégis: az MSZP-ben változatlanul túlsúlyos az értelmiség szerepe. Igazolja ezt a szegedi szervezet legutóbbi tisztújító taggyűlése is, a vezetők többsége pedagógus, egyetemista...

– Valóban, tagságunk személyi összetétele nem fejezi ki pártunk politikai irányultságát. Az MSZP a munkavállalók politikai érdekképviseletét vállalja fel. Igaz, a tagságon belül kisebb a munkavállalók aránya, mint azt szeretnénk, de ennek az az oka, hogy ez a réteg csömörlött meg leginkább a politikától, mivel ez a réteg viseli az átalakulás terheit. Ezért tartjuk jelentősnek a szakszervezetekkel mélyülő kapcsolatunkat. Ezzel a tartalmas együttműködéssel is kifejezzük a munkavállalói érdekek képviselete iránti elkötelezettségünket.

– Ez azt is jelenti, hogy parlamenti pártként támogatják a szakszervezetek esetleges sztrájkját, vagy utcai demonstrációit?

– A demokratikus intézményrendszerhez hozzátartozik a sztrájk és az utcai demonstráció is. Mégis, szeretnénk, ha a kormány megegyezésre jutna a szakszervezetekkel. Az MSZP-nek a költségvetési törvénytervezetet módosító indítványai nagyon hasonlóak a szakszervezetek követeléseivel. Ez fejezi ki a felfogásbeli közelséget. Az esetleges sztrájk vagy utcai demonstráció a szakszervezetek és a kormány közötti megegyezés függvénye.

– A Parlamentben újabb és újabb politikai pártok képviseltek magukat azáltal, hogy egy-egy országgyűlési képviselő felvállalja az újonnan alakult szervezetek megjelenítését. Gondolok itt a Nemzeti Demokrata Szövetségre, a Szociáldemokrata Néppártra, a Nyugdíjasok Pártjára, illetve a legújabbra, a Köztársaság Pártra. Számíthatunk arra, hogy ez befolyásolja a parlamenti munkát?

– Az Országgyűlés ügyrendje szerint tíz, azonos politikai csoportosuláshoz tartozó személy alakíthat frakciót. Nem hiszem, hogy az említett új pártok közül bármelyik is képes lenne e feltételnek megfelelni. A jelenség mégis figyelemre méltó. Arra utal, hogy a független képviselők közül egyre többen keresik azt a társadalmi bázist, amelyet maguk mögött tudva, hatékonyabban politizálhatnak. Ez az Országgyűlés működési mechanizmusát jellemző negatívumokból fakad. E pártok súlyát majd a választásokon elért eredmény adja meg.

– Mi az MSZP viszonya ezen új pártokhoz?

– Szociáldemokrata pártként minden olyan irányzat felé nyitottak vagyunk, melyek felvállalják a baloldali értékeket, segítjük és támogatjuk e pártok tisztulási folyamatát. Bár a többi új párt mindegyike a „centrumba” törekszik, de gyakorlatias programjuk alapján lehetségesnek tűnik az együttműködés. Más kérdés, hogy a választások közeledtével egyfajta versenyszerű helyzet jön létre, hiszen programunk hasonló és szavazóbázisunk jórészt egybeesik.

– Az SZDSZ új elnökétől sokan azt várták, hogy folytatja pártja közelítését az MSZP-hez. Legutóbbi tévényilatkozatában Pető cáfolta ezt a feltételezést.

– Egyetértek vele. Az ellenzéki pártok viszonyát az együttműködés és a politikai versenyszerű helyzet egyidejű jelenléte fogja meghatározni. A már kialakult együttműködési pontokat magam is elgondolom tartom. Arra azonban ügyelnünk kell, hogy a választások közeledtével együttjáró küzdelem ne fadjuljon el, ne alakuljon ki olyan ellentét, mely lehetetlenné tenné a három párt új típusú együttműködését. Reményeink szerint ugyanis egy, a jelenlegitől eltérő összetételű koalíció irányítja majd az országot...

ÚJSÁZSI ILONA

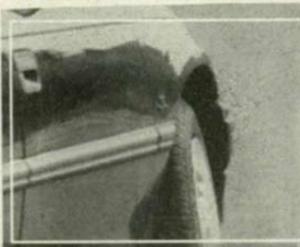
Bróker-születésnap

Az első vidéki biztosítási bróker cég Szegeden alakult két éve, amikor létrejött a Gordius Kft. Tegnap ünnepték második születésnapjukat. Fő profiljuk a vagyonbiztosítás, de az általuk képviselt cégeknél személyi biztosításokkal is foglalkoznak. Az ünneplésre az adott okot, hogy – bár az utóbbi időben gombamódra szaporodnak a biztosítási bróker cégek – jelenleg már száz gazdálkodó szervezet biztosításait intézik, hat nagy biztosítóval vannak szerződéses kapcsolatban.

Fellendülés vagy összeomlás?

A címben foglalt kérdésről tartott tegnap este fórumot a Fidesz szegedi szervezete. A témát két fideszes országgyűlési képviselő taglalta: Hegedűs István és Kósa Lajos. Előbbi a Parlament külügyi bizottságának alelnöke, utóbbi pedig a gazdasági bizottság tagja. Hegedűs ismertette a fiatalok álláspontját az EK-csatlakozással, a közép-európai helyzettel kapcsolatban, Kósa pedig a magyar gazdaság jelenlegi helyzetéről beszélt. Kifejtette, hogy az ország gazdasága ugyan rendkívül súlyos helyzetben van, mert a kormány az úgynevezett tűzoltó módszert alkalmazza és a nagy problémák megoldását elodázza, ugyanakkor pozitív változásként könyvelte el a privatizáció terén elért eddigi eredményeket.

K. F.

Szegeden járt az egyiptomi nagykövet

Az Egyesült Arab Köztársaság újonnan akkreditált magyarországi nagykövete látogatott tegnap Szegedre. Dr. Abuzeid Hohamed és kísérete délelőtt dr. Ványai Éva alpolgármesterrel és szegedi egyetemi vezetőkkel találkozott, majd kora délután a JATE Károlyi kollégiumban Egyiptomról szóló kiállítás nyitott meg. A nagykövet este ellátogatott a Dugonics Társaság centenáriumi diszközgyűlésére.

KÖZÉLETI NAPLÓ

HÉTFOŊ
A MUNKANÉLKÜLIEK ÉS ÁLLÁSKERESŐK EGYESÜLETE 12–16 óráig várja az érdeklődőket a Szeged, Eszperantó u. 3-5. szám alatt.
A SZOCIALISTA PÁRT IRODÁJÁBAN (Tisza L. krt. 2-4. I. em. 123.) Dr. Bálint János ingyenes jogi tanácsadást tart az érdeklődőknek 15–16 óra között.

MIRŐL ÍRT A DM?

DÉLMAGYARORSZÁG 75 éve

A szegedi Pick-féle szalámigyár kioktatta a csehek

A szegedi Pick Mark-féle szalámigyár, mint Az Est jelenti, egy prágai nagy cégnek a megrendelt szalámi helyett a következő levelet küldte: „Nagy tévedés azt hinni, hogy mi duslakodunk és bőséges készleteink vannak. Magyarország élelmezése is sok bajjal jár és ilyen körülmények közt a magyar kormány aligha fog Ausztriába kiviteli engedélyt adni, különösen most nem, mikor Ausztria és főleg a csehek irányunkban éppenséggel nem viselkednek barátságosan. Ke-

reskedőember vagyok, politikával nem foglalkozom, de annyit mondhatok, hogy a magyar politikások bizonyára nem fogják ölbetett kézzel nézni a csehek ellenünk intézett támadásait. Még egy ilyen nekirugaszkodás és meglesz a vámháború. Az Arbeiterzeitung közli a levelet és ennek kapcsán kirohanást intéz a szegedi szalámigyár ellen. Az Arbeiterzeitung támadása a szegedi gyárra a legélesebben szóló dicséret. (1917. nov. 21.)

DÉLMAGYARORSZÁG 50 éve

Kállay miniszterelnök nagy beszéde a Házban

Sajtószabadság vagy diktatura

Magyarországon, a többi államhoz hasonlítva a dolgokat, azt hiszem, a sajtót liberálisabban kezeljük, mint bármelyik államban. Amikor kifogásolni méltóztatnak, hogy bizonyos orgánomok megjelenhetnek ebben az országban, el méltóztatnak felejtetni azt, ha másik utra lépek, bizonyos orgánomokat beszüntetnek, ugyanakkor kötelesekem arra az álláspontra is helyezkednem, hogy csak egyfajta orgánom maradjon az országban és ez az én orgánomom. Amikor hozzájárulok ahhoz, hogy más orgánomok is szabadon működhetnek bizonyos adott korlátozások között ebben az országban, csak azt tehetem tehát, hogy gondosan

vigyázok arra, hogy sokszorosán több szabadsága legyen annak a sajtónak, amely – mai kifejezéssel élve – jobboldali irányba tolódott el az én irányomtól, mint amely balra maradt attól. Összehasonlíthatatlanul nagyobb szabadságot élvez az úgynevezett jobboldali sajtó, mint a baloldali. De ha kényszerítenének az urak, hogy drasztikus álláspontot foglaljak el, az nem lehetne más, mint az, hogy csak egy sajtó maradjon: a hivatalos sajtó. Én nem akarok diktátor lenni, mert én mindent elkövetek ebben az országban, hogy diktatura ne legyen, de ha diktatúrám lenne, az csak az én diktatúrám lehetne. (1942. nov. 21.)

DÉL-MAGYARORSZÁG 25 éve

Rosszul beszélünk magyarul

Fischer Sándor előadása Szegeden

A hosszúnevű Magyar Fonetikai, Foniátriai és Logopédiai Társaság néhány hónapja alakult. Nagyon aktív szegedi csoportja vasárnap délelőtt a Szemeszeti Klinika tantermében tudományos ülést rendezett a szép magyar beszéd ügyéről.

Szellemes és nagyhatású előadásában Fischer Sándor Számítalan példával bizonyította, milyen rosszul beszélünk magyarul. A magánhangzókat igen

gyakran eltorzítjuk, a hangokat nem határoljuk el világosan egymástól beszédünk ritmusa igen gyakran rossz, egyszer elnyújtjuk, illetve máskor lerövidítjük a szótagokat, a mondatokban sokszor nem azt hangsúlyozzuk, amit szándékaink szerint ki akarunk emelni.

Mindenképpen szükséges tehát, hogy többet foglalkozzunk a szép magyar beszéd ügyével. (1967. nov. 21.)

Befektető is kerestetik

(Folytatás az 1. oldalról)

a tulajdonosok. Már az átalakuláskor csődhelyzetben volt a cég, több száz milliós veszteséggel és ugyanannyi hiteltartozással. Ugyanakkor a Sámson Holding a gyors talpraállást, s az állami vagyonrészt teljes kivásárlását ígérte, szindikátusi szerződés keretében. Mindez nem fedte a valóságot, s ma Sámsonék ellen ugyanúgy fölszámolási eljárás folyik, az egyik ügyvezető pedig előzetes letartóztatásban várja ügye folytatását...

Szőgi Bélát 1992. január 1-jével nevezték ki a Szeko Kft. ügyvezető igazgatójának. Mint említette, nem tudta, hogy mit vállalt. Az év első napjaiban csődöt kellett jelentenie, majd a csődegyeztető tárgyalások meghiusulásával nyáron kezdetét vette a fölszámolás, a cég élén ma biztos áll. Mivel a hitelezők türelmetlenek voltak, nagy valószínűséggel el is búcsúzhatnak a pénzüktől (Szőgi Béla szerint ha ma tartanák a csődegyeztetőt, nem kerülne felszámolás alá az önfinanszírozó módon, szépen termelő gyár). Azért nem kapnak egy fillért sem a régi partnerek, mivel a cég nem tud azon az áron elkelní, amennyit ér. Tehát csak a bankok juthatnak hozzá a tartozások ellenértékéhez, hiszen nekik az ingatlanokra bejegyzett jelzálogjoguk van.

A felszámoló biztos okos döntéssel egyben tartja a gyárat, nem gépenként kínálja eladásra. Egy-két héten belül kiírják a pályázatot a konzervgyár értékesítésére, s így szabad a gazda. Teher nélkül, 6-800 millió forint készpénz ellenében elkelhet a piacon a Dél-Alföld egyik legkorszerűbb üzeme, amely messze értékesebb ennél.

FEKETE KLÁRA